

Stichting Zelfbeschikking West-Sahara

p/a Leo Ottplaats 39, 3031 CL Rotterdam
Tel. 010-2141191 E-mail liesbethdenhaan@planet.nl
Postbank 9523538 t.n.v. St. Zelfbeschikking West-Sahara te Leiden
Ingeschreven bij KvK te Rotterdam onder nr. 24345432

De Stichting Zelfbeschikking West-Sahara voert campagne om het Saharaanse volk in staat te stellen zijn onvervreemdbare recht op zelfbeschikking uit te oefenen. Het Internationale Gerechtshof in Den Haag kwam in 1975 tot de uitspraak dat het volk van de toenmalige Spaanse Sahara in de gelegenheid gesteld moet worden zelf over zijn staatkundige toekomst te beslissen. De Marokkaanse invasie en daarop volgende bezetting heeft de Saharanen dit recht al meer dan 25 jaar ontegen.

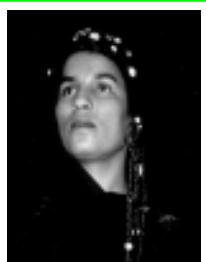
Nieuwsbrief West-Sahara nr 5 – 12 mei 2003

Tenzij anders vermeld, zijn de Engelstalige berichten overgenomen uit *Sahara Analysis*, de elektronische nieuwsbrief van de *Western Sahara Campaign* in Groot-Brittannië.

Voor korte, altijd actuele nieuwsberichten verwijzen wij naar de website van de *Association pour un référendum libre et régulier au Sahara occidental (ARSO)*, www.arso.org, rubriek Weekly News.

Inhoud van dit nummer:

- Unieke culturele avond in De Evenaar
- Muziek, dans, poëzie in Dunya Festival
- Adoptiecampagne van start
- Verenigde Naties en het referendum
- Persvrijheid in Marokko
- Verbod ngo Forum Waarheid en Gerechtigheid afd. Sahara dreigt
- Daddach opnieuw gearresteerd
- SZWS bij Afrikadag van Evert Vermeer Stichting
- Gesprek op ministerie van Buitenlandse Zaken
- Plundering grondstoffen duurt voort

23 mei 2003, aanvang 20.15 uur

Unieke Saharaanse culturele avond

met **muziek - dans - poëzie - fotoprojectie**

In theater De Evenaar
Willemstraat 25 te Rotterdam

Souilma Mohamed Salem

Een zeskoppige muziekgroep uit de vluchtelingenkampen en twee Saharaanse dichters verzorgen een unieke presentatie van de Saharaanse cultuur. De gedichten worden gelezen door de dichters zelf en in vertaling voorgedragen. Saharaanse muzikanten begeleiden de voordrachten. De muziekgroep voert ook zelf nummers uit. Een uniek evenement, georganiseerd door Stichting Dunya in samenwerking met de Stichting Zelfbeschikking West-Sahara en het Saharaanse ministerie van Cultuur. Iets om niet te missen! Toegang €6 (met korting €5).

Zowel de dichters als de muziekgroep treden eveneens op tijdens het **Dunya Western Union Festival** in Rotterdam, dat in het weekend van 24 en 25 mei gehouden worden, in Het Park in Rotterdam. De Stichting Zelfbeschikking West-Sahara zal daar met een informatiestand aanwezig zijn.

Adoptiecampagne voor Saharaanse verdwenenen van start

Wist u dat in het schijnbaar democratische Marokko, vlak bij de stranden en de toeristische trekpleisters in het binnenland honderden Saharanen vandaag de dag wegkwijnen in geheime Marokkaanse gevangenissen – veleal 25 jaar nadat ze zijn verdwenen?

Bijna 1 procent van de bevolking ‘verdwennen’

Het is moeilijk het precieze aantal van Saharanen te achterhalen dat verdwenen is sedert 1975. De schattingen variëren van 488 (Amnesty International) tot 1500 (Internationale Federatie voor de Mensenrechten) tot 890 volgens de Vereniging van familieleden van Saharaanse gevangen en verdwenen (Afapredesa). Van deze 890 zijn er volgens haar 310 personen vrijgelaten en zijn er ongeveer 50 overleden. We nemen voor de adoptiecampagne de cijfers en lijsten van de Afapredesa. Van 286 van hen is voldoende informatie verzameld om te voldoen aan de criteria van de VN-werkgroep betreffende Gedwongen en Onvrijwillige Verdwijning. Van de resterende ongeveer 240 personen wordt nog naarstig naar aanvullende informatie gezocht, zowel in de vluchtelingenkampen als in bezet gebied.

Op een bevolking van 74.000 zielen (volkstelling 1974 door de Spaanse koloniale autoriteiten) is het aantal verdwenen in de Westelijke Sahara zeer hoog; het komt erop neer dat ongeveer 1 procent slachtoffer is geworden van ontvoering en verdwijning. Alsof er in Nederland 160.000 mensen zouden zijn verdwenen!

Ontvoering en verdwijning is een vorm van staatsterrorisme dat, zo leert de gescheidenis van bijvoorbeeld Argentinië, een tweeledig doel heeft:

- Mannen en vrouwen die oppositie voeren tegen de autoriteiten de mond te snoeren, en hun families angst aan te jaren om hen te ervan af te houden actie te ondernemen;
- Angst te zaaien onder een burgerbevolking die zich verzet tegen de politiek van de staat.

De Saharaanse verdwenenen vallen onder beide categorieën. Zij zijn nooit voor de rechter gebracht, staan niet in officiële gevangenisregisters. Maar toch kwamen onder internationale druk in 1991 tientallen van hen weer terug in het land der levenden, vrijgelaten uit de hel van de geheime detentiecentra van Kalaat M'Gouna en Agdz in Marokko – na 16 jaar. Familieleden blijven hopen dat ook de anderen ooit nog tevoorschijn zullen komen.

Daarom wordt al jarenlang in diverse Europese landen een adoptiecampagne gevoerd, om deze verdwenenen onder de aandacht te brengen en de Marokkaanse autoriteiten onder druk te zetten opheldering te verschaffen over hun lot.

De Nederlandse Stichting Zelfbeschikking West-Sahara doet vanaf nu mee in deze campagne. De adoptie is een symbolische, waarbij elke twee maanden naar 4 adressen van politici, autoriteiten of instanties waar ook ter wereld een kaart wordt verzonden, vanuit alle deelnemende landen dus naar diezelfde adressen, elk met de naam van een geadopteerde verdwenen Saharaan. Elke adoptant ontvangt een naam van de lijst van verdwenen plus de omtrek hem/haar bekende details. Elke twee maanden ontvangt de adoptant de 4 nieuwe verzendadressen en 4 voorgedrukte verzendkaarten. De voorzijde van de verzendkaart is boven opgenomen, en op de achterzijde staat de volgende tekst:

Help hen terugvinden

In 1975 bezette Marokko de West-Sahara. Daarbij werden duizenden Saharanen gearresteerd, gemarteld, gedood. De Marokkaanse veiligheidsdiensten ontvoerden ook honderden mannen, vrouwen en kinderen. Sommigen zijn na vele jaren vrijgelaten, over het lot van meer dan 500 is nog altijd niets bekend. Ze bestaan niet voor de Marokkaanse regering.

Ik onderschrijf het uitgangspunt van de VN-resolutie van december 1992 die de praktijk van het doen verdwijnen van mensen als een misdaad tegen de menselijkheid beschouwt. Ik ben van mening dat deze verdwenen Saharanen niet vergeten mogen worden en dat hun verwanten onze steun nodig hebben.

Daarom heb ik besloten tot symbolische adoptie van:

.....
.....

verdwenen sinds:

en verzoek u bij de Marokkaanse regering aan te dringen op opheldering over zijn/haar lot.

Naam:

Plaats, land

Datum: Handtekening:

Mohamed Daddach opnieuw gearresteerd

De Saharaanse winnaar van de Mensenrechtenprijs van de Rafto Foundation, Mohamed Daddach, die anderhalf jaar geleden vrijkwam na 24 jaar gevangenschap in Marokko, is onlangs weer voor een aantal uren gearresteerd geweest. Tezamen met twee andere mensenrechtensactivisten, beiden van de Afdeling Sahara van Forum Waarheid en Gerechtigheid, was hij op 11 april naar het kantoor van de MINURSO gegaan, naar het schijnt om te praten over Marokkaanse weigering hem en anderen naar de VN-Mensenrechtencommisie in Genève te laten vertrekken en over de confiscatie van paspoorten en anderen bezittingen.

Bij het verlaten van het kantoor werden zij gearresteerd en meegenomen naar het politiebureau, opgesloten en verhoord. De politie wilde precies weten wat de inhoud van de gesprekken waren geweest. Alle drie werden dezelfde avond vrijgelaten, maar hun auto werd in beslag genomen en hun huizen waren doorzocht.

Het BIRDHSO heeft de MINURSO opgeroepen in te staan voor de veiligheid van mensenrechtenverdedigers.

Voor afd. Sahara van Forum Waarheid en Gerechtigheid dreigt verbod

Op 15 april is een gerechtelijke procedure gestart tegen de afd. Sahara van het Forum Waarheid en Gerechtigheid (FWG). De gerechtelijke politiek diende bij de rechtsbank van El Ayoun een klacht in tegen de organisatie, met het verzoek haar te ontbinden. Moutik Lahoucine, voorzitter van de afdeling en tevens lid van het nationaal bestuur van het Forum, is opgeroepen om op 23 april voor de rechtsbank te verschijnen, later uitgesteld tot 7 mei. Het naambord boven de deur van het kantoor werd door de politie verwijderd.

Het proces tegen FWG is uitgesteld naar 4 juni, op verzoek van de drie advocaten uit Rabat: mr Abderrahman Benameur, ex-voorzitter van de Marokkaanse Vereniging voor de Mensenrechten (AMDH), mr Ali Amar, bestuurslid van de AMDH, en mr Mohamed Sebbar, voorzitter van FWG die samenwerkt met vier Saharaanse advocaten. Bij de hoorzitting in de rechtsbank te El Ayoun, op 7 mei, zaten veel activisten van FWG op de publieke tribune. En voor de eerste keer waren ook vertegenwoordigers van vakbonden in het publiek aanwezig. De veiligheidsmaatregelen in en rond de rechtsbank waren bijzonder streng, en leden van de diverse politiediensten hadden zich, in burger, tussen het publiek gemengd. De acte van beschuldiging noemt 18 personen, van wie er sommigen

niet eens lid zijn van de FWG. Het ziet er dus naar uit dat er sprake is van een campagne die erop gericht is alle Saharaanse mensenrechtenactivisten te intimideren.

Kennelijk zijn de Marokkaanse autoriteiten ook bevreesd zijn voor mensenrechtenactivisten over de hele wereld, aangezien het het Forum beschuldigt van "samenzwering met personen en internationale organisaties die vijandig staan tegenover Marokko", waarmee vermoedelijk Amnesty International, de Mensenrechtencommissie van de Verenigde Naties, de Minurso (de VN-missie in Westelijke Sahara), het BIRDHSO, Europese Parlementsleden etc bedoeld worden, die allen contact hebben gehad met leden van het FWG of tot wie het Forum oproepen tot ondersteuning van haar doelstellingen heeft gericht en richt.

De vereniging van familieleden van Saharaanse verdwenen en gevangenen (AFAPREDESA) deed een dringende oproep aan mensenrechten-organisaties, aan de Verenigde Naties en aan de Europese Unie om actie te ondernemen. BIRDHSO (Bureau international pour le respect des droits de l'homme au Sahara occidental) gaf een persverklaring uit waarin het onderstreepte hoe belangrijk het is druk uit te oefenen op de Marokkaanse autoriteiten zodat deze een einde maken aan de aanhoudende schendingen van mensenrechten.

Help gerechtigheid brengen voor het Saharaanse volk en steun ons

- U kunt bijdragen aan de activiteiten van de Stichting. Neemt u contact op.
- U kunt u opgeven voor deelname aan de eerstvolgende bijeenkomst voor vrienden van het Saharaanse volk
- U kunt adoptant worden van een verdwenen Saharaan. Meldt u aan en u krijgt de naam van een verdwenen Saharaan, voorgedrukte kaarten en elke twee maanden 4 adressen.
- U kunt donateur worden van onze Stichting en zo onze activiteiten en campagnes mogelijk maken. Stort uw bijdrage op Postbankrekening 9523538 ten name van St. Zelfbeschikking West-Sahara te Leiden

Gesprek met Nederlandse mensenrechtenambassadeur

Op 14 april 2003 heeft een bestuurslid van de Stichting een gesprek gehad met de mensenrechtenambassadeur van het ministerie van Buitenlandse Zaken, mevrouw Jones – Bos, op verzoek van de Stichting. Bij het gesprek waren tevens aanwezig het plaatsvervangend hoofd van het bureau Noord-Afrika van het departement, en een medewerkster van de mensenrechtensectie.

Het gesprek was geheel gewijd aan de kwestie van de systematische en ernstige schendingen in bezet West-Sahara van alle mogelijke burgerlijke en politieke rechten in het algemeen en van de mensenrechten in het bijzonder, daarbij inbegrepen de collectieve rechten van het Saharaanse volk om de toekomstige status van het gebied in alle vrijheid zelf te bepalen. Ook ter sprake is gebracht door de Stichting de plundering van de natuurlijke rijkdommen van het gebied door Marokko en de noodzaak deze te beschermen.

Gedetailleerde informatie is gegeven over de schaamteloze manier waarop de Marokkaanse bezettingsmacht al deze rechten blijft schenden. Speciale aandacht is gevraagd voor de positie van de mensenrechtenactivisten en voor de Saharaanse arbeiders slachtoffer van willekeurig ontslag en discriminerende behandeling. De Stichting veroordeelde de wijze waarop de Marokkaanse autoriteiten de VN-missie in West-Sahara onder druk zetten (refererend aan de aanhouding van mensen die contact hebben met VN-vertegenwoordigers aldaar) en riepen de Nederlandse regering op hiertegen te protesteren.

De Stichting vroeg tevens intensiever dan voorheen via nationale en internationale kanalen of op meer directe manier wijze de Marokkaanse regering aan te spreken op de mensenrechtensituatie in bezet West-Sahara. Nederland heeft zich overigens kandidaat gesteld voor het lidmaatschap van de VN-

mensenrechtencommissie, een kandidatuur die op 29 april inderdaad door de Commissie is goedgekeurd.

Visit of the African Union interim President to SADR

The Interim President of the African Union, Mr Essy visited the liberated territories of Western Sahara to have discussions with the Polisario concerning the AU and hear from the Sahrawis their comments on the latest proposals from James Baker. Mr Essy stated that a military solution to the conflict is not an acceptable option, and that a political solution is the only chance of achieving lasting peace and security. He confirmed that the AU's position is in support of the right to self-determination of the Sahrawi people. The AU's predecessor, the Organisation of African Unity was active in negotiating a political solution to what it saw as a decolonisation issue, back in the late 1980s. This latest visit may be a sign that the new African Union is prepared to take as active a role in guiding the peace process back towards a just solution for the Sahrawi people.

Press freedom in Morocco: Sahara interview incurs prosecutor's wrath

Demain and *Doumane*, two of Morocco's leading independent political magazines are facing legal action on charges of "insulting the King", "attempting to overthrow the monarchy" and "threatening the territorial integrity of the Kingdom" following the publication of extracts from an interview conducted by a Catalan paper with Moroccan republican activist Abdallah Zaazaa. The article quoted him as saying "I continue to defend the Saharawis' right to self-determination, as I defend self-determination of all peoples and also that of the Moroccan people. To my knowledge, no-one has ever allowed the Saharawis to say freely whether they want to be Moroccans or not".

The charges are believed to be the most serious ever brought formally against Moroccan journalists. *Demain* journalist Thami Afailal has replied to the charges by saying that it is Zaazaa's right to hold this view and journalists' duty to give him his turn to express himself, although Afailal carefully adds "do we agree with him? Perhaps not." The reply suggests that the state prosecutor might find other things to do of more benefit to the Moroccan people, and goes on to ask if "caricatures" and "humourous articles" deserve to be treated as if they were weapons of mass destruction, while Moroccans suffer from poverty, illiteracy, unemployment etc. It finishes with the words "Our struggle for freedom of expression, for survival, will be hard. We have offended a state. But we will defend ourselves. It's all we can do."

By the way, a new offence (article 41)has been introduced in the press code: "of attacks on the Islamic religion, the monarchy and territorial integrity".

Full article by Thami Afailal on <http://membres.lycos.fr/demainmag/sacrproblemes.htm>

Veiligheidsraad bespreekt West-Sahara vredesplan

Op 26 maart had de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties precies 3 minuten nodig om resolutie 1469 (2003) te aanvaarden om het mandaat van de MINURSO in de Westelijke Sahara opnieuw voor 2 maanden te verlengen, tot 31 mei 2003.

In januari maakte James Baker, persoonlijk afgezant van de Kofi Anan, de secretaris-generaal van de VN, en tournee door Noord-Afrika om een nieuw plan te presenteren voor de Westelijke Sahara. Het feit dat de Veiligheidsraad en James Baker druk doende waren met Irak had hier alles mee te maken. En het was te voorzien dat Marokko op dat moment zelfs zijn officiële commentaar op het plan nog moest indienen. Het is de gebruikelijke tactiek van Marokko om tijd te rekken.

Het Front POLISARIO liet weten dat de titel van James Bakers plan, 'Vredesplan voor West-Sahara', misleidend is; het vredesplan dat al lang geleden in 1991 door de Verenigde Naties is geaccepteerd en dat voorziet in een referendum, is en blijft de enige basis voor uitoefening door het Saharaanse volk van zijn recht op zelfbeschikking. James Bakers plan is niets anders dan een nieuwe versie van een autonomieplan dat hij al in 2001 lanceerde. Deze autonomie zou moeten uitmonden in een referendum waarin de Marokkaanse kolonisten de meerderheid van de stemgerechtigden zouden vormen. Natuurlijk is er dan geen sprake meer van een waarachtige zelfbeschikking door het Saharaanse volk.

Ook Marokko verwerpt overigens dit 'nieuwe' oude plan. Het Marokkaanse dagblad *Aujourd'hui Le Maroc* had een bericht onder de kop 'Marokko verwerpt Plan Baker'. De krant lichtte toe dat dit was omdat het plan niet uitging van "de basis van Marokko's soevereiniteit over zijn Sahara" en omdat "dit plan stelt dat de uiteindelijke status van het gebied door middel van een referendum moet worden bepaald".

In de laatste week van mei buigt de Veiligheidsraad zich over de zaak.

International Roundup – respect for the Saharawi's right to self-determination

Algeria

The Algerian government has publicly reinforced its commitment to the Saharawis' right to self-determination. Foreign Minister Abdelaziz Belkhadem said while visiting Mauritania that Our position is a position of principle, namely the right of the Saharawi people to self-determination, respect of the Houston Agreement and international law", and that Mauritania's position was the same. President Bouteflika reiterated that Algeria's position "has not changed". These robust statements have been made in the context both of the forthcoming debate about Western Sahara in the UN Security Council in May, and the Moroccan's publicising of remarks by a former Algerian general, Khaled Nazzar, in which he speculated that Algeria no longer supported the Saharawis.

Russia

Russian government spokesperson Alexander Lakovenko said that Russia remained supportive of the UN Settlement Plan for Western Sahara, although they were also ready to examine any plan which both parties freely agreed to.

Angola

The Angolan Foreign Minister also reaffirmed his government's support for the Saharawi people's right to self-determination in a recent meeting.

Norwegian company stops seismic survey under political pressure

The Norwegian seismic survey company TGS-Nopec decided to give up any further seismic surveys in Saharawi territorial waters. This is what has just been announced by its financial officer Arne Helland to members of parliament at a meeting organised by the Norwegian Support Committee for Western Sahara. He admitted that his company had made a mistake in accepting an oil prospecting contract in a zone over which Morocco does not exercise sovereignty. This week TGS-Nopec will hand over to TotalFinaElf, Kerr McGee and the Moroccan company, ONAREP, the results of work which was completed last month. The national pension fund and the largest Norwegian insurance company, Storebrand, which together hold 12.5% of the shares, was about to announce this week that it was withdrawing its investment in TGS-Nopec. (See website www.arso.org Weekly Neuws [week 07/2003](#))

Meanwhile, the Australian company, Fusion Oil & Gas, contracted by the Saharawi government to analyse data from earlier explorations, handed over its results this week. These conclude that there are oil fields of potential commercial interest in the territorial waters of Western Sahara. (see www.arso.org Weekly News [week 21-22/2002](#))

First of May in El Ayoun

The annual march of workers affiliated to the Moroccan trades union organisation CDT (Confédération Démocratique du Travail) was hindered by police. Representatives of the authority declared that the march could not take place while activists of the Sahara section of the Forum for Truth and Justice (FVJSah) were participating, because, according to them, they create disorder and uphold the policies of the Polisario Front. The Moroccan trades union officials then refused to march and started chanting slogans expressing their solidarity with activists of the FVJSah, soon joined by the crowd, who denounced the intimidations of Saharawi defenders of human rights and human rights abuses in Western Sahara. In 2001 also, the march of the Moroccan workers organisation UMT "Union Marocaine du Travail" was banned by the Moroccan authorities. ([week 18/2001](#)). (corr.)

Boucraa: production of phosphates for export planned to increase by 50%

Moroccan newspaper *Le Matin* reports that the Boucraa phosphate plant in Western Sahara will be developed with the aim of increasing production by 50%. Mr Mohamed Rherrabi, director of Phosboucraa, the company that mines the Boucraa phosphates, announced a project to install new equipment in the factory and another 8 mile long conveyor belt, costing 200 million dirhams (c £12 million). Work is due to start on this in August 2003. 13 companies will be involved, and 30% of the work will be carried out by foreign firms. Phosboucraa itself is jointly owned by the Moroccan state and Spain.

Saharawi workers at Boucraa were guaranteed their jobs and conditions of employment by Morocco after the invasion of 1976, but these promises were swiftly broken. Saharawi workers are now a minority at the plant, and are paid several times less than Moroccans with similar experience. Their independent trade union has been systematically harrassed by the authorities.

Morocco's Exploitation of Western Sahara

A recent report published by France-Libertes and AFASPA (French Association for Friendship and Solidarity with the Peoples of Africa) has helped shed light on the details of Morocco's economic exploitation of Western Sahara, and provides a good occasion for an overview of Morocco's financial gains from its illegal occupation. At present, the principal productive industries in Western Sahara are phosphate mining and fishing.

Phosphates: double standards at Boucraa

Phosphates are minerals used in agricultural fertilisers. In Western Sahara, phosphate mining is carried out by the company Phosboucraa, in which the Spanish state still holds a 35% stake. Having declined considerably since its 1970s peak,

Boucraa mine's production still represents c10% of Morocco's overall phosphate production (2 million out of 20.7 million tonnes in 2001¹). Morocco is the world's largest phosphate exporter. Boucraa phosphates are currently exported to Spain, Japan, Australia, New Zealand and USA among others – we are investigating whether any come to the UK.

After the Moroccan invasion, the Saharawi workers at the mine and its associated processing plants were promised that their existing terms and conditions would be respected. But when the Moroccan management took over, Saharawi workers were forced to accept inferior terms to the Spanish and Moroccan workers.

Many were demoted; Saharawis now make up just 10% of the workforce, and none of them have positions of responsibility. Many who have campaigned for improved conditions, compensation for injuries and independent trade union rights have been violently mistreated by the Moroccan security services.

Overfishing: mining the sea

The combination of cold, fertile currents from the deep Atlantic meeting warm, well-lit water in an unusually large continental shelf area (the area of relatively shallow water immediately offshore) has given Western Sahara one of the world's richest maritime fisheries.

Small-scale "peasant" fishing is the biggest employer, and this has been suggested as a model for a high-employment, ecologically sustainable fishing industry in an independent Western Sahara. But currently the most profitable industries are trawling and processing into fish-powder and oil for export (El Ayoun), and squid-fishing for export (Dakhla).

Western Sahara currently accounts for c50% of "Morocco's" catch, which is the most lucrative in Africa. Exports go across Europe (esp Spain) and beyond.

Sustainability is an issue: the Moroccan Dept of Maritime Fisheries recently described squid stocks as "in a state of advanced overexploitation"². Until recently, EU boats regularly fished in Western Saharan waters by agreement with Morocco (!), but Morocco refused to renew this agreement in 1999 citing concerns about overfishing.

However, official embargoes to allow stocks to recover seem to be unenforceable. Interestingly, Moroccan generals, politicians and police officials control several of the largest companies involved in this industry. For example, Generals Kadiri and Benslimane own "KB Fish" of Dakhla; "DIPROMER's partners include Driss Basri.

Oil: the Moroccan dream

With an annual oil import bill of over \$1 billion, Morocco dreams of finding oil – but Saharan oil production is some way off yet, and faces a number of legal hurdles. In October 2001, TotalFinaElf of France and Kerr-McGee of the USA signed contracts with Morocco to prospect for oil in Western Sahara's territorial waters. They jointly hired a Norwegian survey firm called TGS-NOPEC to explore the area.

Questioned on the matter, in February 2002 the UN Department of Legal Affairs ruled that while exploration was not itself illegal, any exploitation of oil and gas resources without the consent of the people of Western Sahara would be illegal.

TGS-NOPEC have come under criticism from the Norwegian government for their involvement in this project and have admitted that they made a mistake: they will not undertake any further work in Western Sahara until the political situation is resolved. A number of UK banks and finance companies hold shares in Kerr-McGee, including Barclays and Legal & General. Contact us if you would like to find out more.

Meanwhile, West Africa specialist Fusion Oil is working on a "desk study" for the POLISARIO Front in a deal which explicitly postpones all drilling until after Saharan independence. They are hoping that respecting international law will pay. But for now, it seems that public and private gangsters are colluding to steal the resources of Western Sahara while the Saharawis are denied justice.

Sources: 1: *Office Cherifien de Phosphates, Morocco*; 2: *L'économiste-Maroc, Jan 2003*.

Also highly recommended: "International Mission of Inquiry to Western Sahara", France-Libertes/AFASPA. You can read the report in English on the Swiss Western Sahara Referendum Association website, www.arso.org